

ภาคผนวก 1

นิยาม 1 (Number Field)

ให้ \mathcal{F} เป็นอนุเซตของ \mathcal{G} ซึ่งเป็นเซตของจำนวนเชิงซ้อน เซต \mathcal{F} จะเป็น Field ได้ก็ต่อเมื่อ \mathcal{F} มีคุณสมบัติดังนี้

ก. ถ้า a และ b เป็นสมาชิกของ \mathcal{F} แล้ว $a+b$ และ ab ก็จะต้องยังเป็นสมาชิกของ \mathcal{F}

ข. ถ้า a เป็นสมาชิกของ \mathcal{F} แล้ว $-a$ ก็เป็นสมาชิกของ \mathcal{F} ด้วย และถ้า $a \neq 0$ เป็นสมาชิกของ \mathcal{F} แล้ว $a^{-1} = \frac{1}{a}$ ก็เป็นสมาชิกของ \mathcal{F} ด้วย

ค. 0 และ 1 เป็นสมาชิกของ \mathcal{F}

สมาชิกของ Field เรียกว่า Number หรือ Scalar

จากนิยามจะเห็นได้ว่า เซตของจำนวนจริง (\mathbb{R}) และจำนวนเชิงซ้อน (\mathbb{C}) เป็นเซตของจำนวนตรรกยะ (\mathbb{Q}) ซึ่งก็คือเซตของเศษส่วน $\frac{m}{n}$ นั้น ถ้า $n \neq 0$ เซตนี้ก็เป็น Field ตามความหมายนี้ได้

แต่เซตของจำนวนเต็ม (\mathbb{Z}) ไม่เป็น Field ตามความหมายนี้เพราะขาดคุณสมบัติข้อ ข. กล่าวคือถ้า $n \neq 0$ เป็นเลขจำนวนเต็มแล้ว $n^{-1} = \frac{1}{n}$ จะไม่เป็นจำนวนเต็มอีกต่อไป (ยกเว้น $n = 1$ หรือ $n = -1$)

โดยนัยแห่งนิยามนี้จะเห็นได้ว่าสิ่งที่จำเป็นเป็นอย่างยิ่งที่เซตใดเซตหนึ่งจะเป็น Field ได้ก็คือ สมาชิกของเซตนั้นสามารถบวก (ลบ) และคูณ (หาร) กันได้ด้วยกฎทางเลขคณิตและพีชคณิตอย่างง่าย ๆ

Number Field เป็น Field ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักเกณฑ์ของแมตริกซ์อยู่มาก แต่ความจำเป็นต้องใช้หรือต้องมีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับ Field นั้นมิได้จำกัดอยู่เพียง Number Field เท่านั้น บ่อยครั้งที่มีความจำเป็นต้องอาศัยความรู้เกี่ยวกับ Field สูงกว่านี้ เช่นในการศึกษาเรื่อง Vector Space และในการศึกษาทฤษฎีแมตริกซ์และระบบจำนวนที่กำหนดคุณสมบัติและ Operation ไว้เป็นพิเศษ ซึ่งในกรณีดังกล่าว Number Field จะครอบคลุมไม่ถึง จำเป็นต้องรู้นิยามทั่วไปของ Field ด้วยดังนี้

นิยาม 2 เซต \mathcal{F} ซึ่งประกอบด้วยสมาชิกอย่างน้อย 2 ตัว และมีคุณสมบัติของการบวก และการคูณดังต่อไปนี้เรียกว่า Field

A₁. ในทุกค่าของ a และ b ที่เป็นสมาชิกของ \mathcal{F} นั้น $a+b$ จะเป็นสมาชิกของ \mathcal{F} ด้วย

A₂. ในทุกค่าของ a และ b ที่เป็นสมาชิกของ \mathcal{F} นั้น $a+b = b+a$

A₃. ในทุกค่าของ a, b และ c ซึ่งเป็นสมาชิกของ \mathcal{F} นั้น $(a+b)+c = a+(b+c)$

A₄. ในกรณีของ z (Zero) ซึ่งเป็นสมาชิกของ \mathcal{F} นั้น $a+z = a$ ในทุกค่าของ a

A₅. สมาชิก a แต่ละตัวซึ่งเป็นสมาชิกของ \mathcal{F} นั้น a จะมีนิเสธ (Negative), $-a$ ของตัวเอง และจะมีผลให้ $a+(-a) = 0$ เสมอ

M₁. ในทุกค่าของ a และ b ที่เป็นสมาชิกของ \mathcal{F} นั้น ab ก็ยังคงเป็นสมาชิกของ \mathcal{F}

\mathcal{F}

M₂. ในทุกค่าของ a, b และ c ซึ่งเป็นสมาชิกของ \mathcal{F} นั้น $(ab)c = a(bc)$

M₃. ในกรณีของ u (Unit) ซึ่งเป็นสมาชิกของ \mathcal{F} นั้น $au = ua = a$

M₄. สมาชิก a ทุกตัวที่ไม่ใช่ศูนย์ ($a \neq z$) นั้น a จะมีส่วนกลับ (Inverse) a^{-1} ของตัวเอง และมีผลให้ $aa^{-1} = a^{-1}a = u$ เสมอ

M₅. ในทุกค่าของ a และ b ซึ่งเป็นสมาชิกของ \mathcal{F} นั้น $ab = ba$

M₆. ในทุกค่าของ a, b และ c ซึ่งเป็นสมาชิกของ \mathcal{F} นั้น $a(b+c) = ab+ac$

นิยามนี้เป็นนิยามทั่วไปของ Field ซึ่งหมายความว่า Number Field ก็เป็นส่วนหนึ่งของนิยามนี้ด้วย

ดังที่ได้กล่าวในตอนต้นแล้วว่า ในกรณีที่เซตใดเซตหนึ่งนิยามคุณสมบัติของ Operation ระหว่างสมาชิกไว้เป็นกรณีพิเศษนอกเหนือจากกฎการบวกคูณหารตามปกติ เซตนั้นอาจเป็น Field ได้แต่อาจไม่เป็น Number Field ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดก็คือ Boolean Field

Boolean Field นิยาม Operation ของสมาชิกของเซต $B = \{0, 1\}$ ไว้ดังนี้

1. $0+0 = 0$

2. $0+1 = 1+0 = 1$

3. $1+1 = 0$

4. $0 \cdot 0 = 0 \cdot 1 = 1 \cdot 0 = 0$

$$5. 1 \cdot 1 = 1$$

จากการตรวจสอบพบว่า เซต B ไม่ใช่ Number Field เพราะมีคุณสมบัติของ Operation ขัดกับกฎการบวกลบคูณหารตามธรรมดา แต่ก็ยังเป็น Field เพราะสอดคล้องกับคุณสมบัติ ทั้ง 11 ประการของ Field ตามนิยาม 2

วิชาแมทริกซ์และพีชคณิตเชิงเส้นได้นำนิยามของ Field ทั้งสองความหมายมาใช้ บางแห่งก็ใช้นิยามที่ 1 เช่นในการศึกษาเรื่อง Vector Space บางแห่งก็ใช้ในลักษณะผสม กันในทั้งสองความหมาย เช่น การศึกษาเรื่องคุณสมบัติของแมทริกซ์